جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

معاونت تحقیقات و فناوری

طرح پیشنهادی تحقیق (رویکرد کیفی) (نسخه ۱۴۰۲)

عنوان طرح:

مجری/ مجریان (حداکثر دو نفر):

محل ارائه طرح اولیه:

تاریخ پیشنهاد:

حیطه تخصصی تحقیقاتی مجریان

(لطفا مهمترین حیطه‌های پژوهشی که بیشترین تحقیقات شما بر آن متمرکز است را ذکر فرمایید)

(هر فرد حداکثر ۲حیطه) تکمیل این کادر الزامی است

درصورتی که پروپوزال مربوط به پایان‌نامه دانشجویی است، قسمت ذیل تکمیل شود:

- نام و نام خانوادگی دانشجو:
- نام و نام خانوادگی به انگلیسی:
- شماره دانشجویی:
- کد ملی دانشجو:
- سال ورود به دانشگاه:
- مقطع تحصیلی دانشجو:
- رشته تحصیلی دانشجو:
- شماره تماس:
- آدرس الکترونیک (ایمیل):

۱) اطلاعات مربوط به مجری و همکاران

۱-۱) لیست مجری و همکاران:

(درصورتی که مجری بیش از یک نفراست، برای هرکدام با شماره‌های ۱، ۲ و ... به طور مجزا مشخصات تکمیل شود.)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت در طرح (مجری، مشاور، ...)	رشته تحصیلی و تخصص	مرتبه علمی	دانشگاه یا موسسه محل خدمت	نقش اجرایی در طرح
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						

۱-۲) اطلاعات مجری/مجریان:

- **شماره تماس مجری/مجریان:**
- **نام و نام خانوادگی مجری اول:**
- **نام و نام خانوادگی مجری اول به انگلیسی:**
- **کد ملی مجری اول:**
- **شماره همراه مجری اول:**

- **ایمیل مجری اول:**
- **گروه آموزشی مجری اول:**

۳-۱) حداکثر ۵ مورد از مقالات جدید و مرتبط مجری/ مجریان:

(مقالات طبق راهنمای مرجع نویسی وونکور نوشته شوند.)

3) اطلاعات مربوط به طرح پژوهشی:

۳-۱) عنوان فارسی:

۳-۲) عنوان انگلیسی:

۳-۳) بیان مسئله (Statement of problem): (در بیان مسأله علاوه بر این که به موارد کلی هر طرح تحقیقی اشاره می شود، می بایست دلیل و توجیه استفاده از روش تحقیق کیفی و نوع تحقیق مورد نظر ذکر گردد).

۳-۴) بررسی متون (Literature Review): (جهت جلوگیری از هرگونه سوگیری در تجزیه و تحلیل داده های کیفی، در مورد مطالعات مرتبط با موضوع پژوهش که با روش کیفی در گذشته انجام شده است به جزییات نتایج اشاره نگردد)

۳-۵) تعریف واژه ها (Words Definition):

۳-۶) اهداف و سؤالات (Objectives & Questions):

-اهداف اصلی (General Objectives):

- اهداف ویژه یا اختصاصی (Specific Objectives):

-سؤالات پژوهشی (محوری) (Research Questions):

-اهداف کاربردی (Applied Goal):

چگونگی استفاده از نتایج:

۳-۷) متدولوژی تشخیص(*لطفا در مورد بندهای الف تا لام، راهنمای پیوست ۱ را مطالعه فرمایید):*

الف- نوع مطالعه بر حسب اهداف یا سؤالات پژوهشی:

برخی از انوع مطالعات نیاز به تغییراتی در فرم پیشنهادی دارند (مانند ابزارسازی یا اقدام پژوهی)، که مجری محترم طرح باید به آن توجه نماید.

روش مطالعه را علامت بزنید

محل علامت	روش مطالعه	محل علامت	روش مطالعه
	پدیدارشناسی (phenomenology)		ابزارسازی
	تئوری زمینه ای (grounded theory)		تحلیل محتوای کیفی
	قوم نگاری (ethnography)		ترکیبی (mixed method)
	اقدام پژوهی (action research)		بررسی موردی (case study)
	بررسی اسناد (textual analysis)		سایر روش های کیفی

ب) توضیح در مورد روش مطالعه و توجیه:

ج) شرح فلسفه هدایت کننده پژوهش یا پارادایم مطالعه:

د-محیط پژوهش:

هـ) نتایج داده و مشخصات مشارکت کنندگان در پژوهش:

و- نمونه گیری و مشخصات شرکت کنندگان:

ز- روش انتخاب منابع داده:

ح- حجم منابع داده(معمولاحجم نمونه، وابسته به اشباع نظری داده ها است):

ط-روش جمع آوری داده ها:

ی-روش تحلیل و تفسیر داده ها:

ک-دقت علمی و اعتبار داده ها(rigor):

ل-ملاحظات اخلاقی (ethical consideration):

۳-۸) محدودیت های اجرایی طرح و روش کاهش یا حل آنها:

۳-۹) پیش بینی زمان لازم برای اجرای طرح:

تاریخ شروع:.....تاریخ پایان:.....	**مدت اجرا:**

4) هزینه‌ها (Budget's):

۴-۱) هزینه پرسنلی با ذکر مشخصات کامل و میزان اشتغال هریک و حق الزحمه آنها:

ردیف	نوع فعالیت	مدرک تحصیلی	رتبه	کل ساعات کار	حق الزحمه در ساعت	جمع (ریال)
۱	ارائه ایده، بررسی متن و ارائه پروپوزال					
۲	جمع آوری داده ها					
۳	دست نویس کردن و ورود داده ها در نرم افزار مربوطه					
۴	تفسیر داده ها					
۵	تهیه گزارش نهایی و مقاله					
جمع هزینه های پرسنلی (ریال):						

۴-۲-هزینه مسافرت (درصورت لزوم):

ردیف	مقصد	تعداد سفر	منظور از مسافرت	وسیله نقلیه	هزینه هر بار (ریال)	کل هزینه (ریال)
۱						
۲						
۳						
جمع هزینه های مسافرت (ریال)						

۴-۳-سایر هزینه ها:

ردیف	نوع هزینه	مبلغ هزینه (ریال)
۱	هزینه های تکثیر اوراق پرسشنامه	
۲	هزینه تهیه نشریات و کتب مورد لزوم	
۳	هزینه های فرعی	
جمع سایر هزینه‌ها (ریال)		

۴-۴) جمع کل هزینه های طرح:

ردیف	نوع هزینه	مبلغ هزینه (ریال)
۱	جمع هزینه های پرسنلی:	
۲	جمع هزینه های مسافرت:	
۳	جمع سایر هزینه ها:	
جمع کل		

۴-۵) آیا برای طرح از سازمان های دیگر درخواست اعتبار شده است؟

بلی☐ خیر☐

- **در صورت مثبت بودن پاسخ، نام سازمان و نتیجه حاصل را ذکر نمایید:**

۴-۵) اعتبار مالی که از منابع دیگر کمک می‌شود: (مبلغ ونحوه مصرف آن)

۴-۶) اعتبار مالی مورد نیاز طرح:(باقیمانده هزینه ها که تأمین آن درخواست می شود.)

امضای مجری یا مجریان طرح: **امضای معاون پژوهشی:**

پیوست ۱

راهنمای نگارش طرح های پژوهشی کیفی:

تحقیقات کیفی عموماً درصدد کشف مفاهیم و روابط آنها در عرصه طبیعی وقوع پدیده ها می باشند. اهداف تحقیقات کیفی براساس پارادایم و روش مطالعه متفاوت می باشد. عموماً محققین کیفی به توصیف و تفسیر یک پدیده می پردازند. این محققین سعی می کنند حتی الامکان از سوگیری و پیش زمینه های قبلی که دارند اجتناب کنند. لذا ذینفعان و استفاده کنندگان تحقیق تصمیم می گیرند که چگونه از نتایج مطالعه استفاده نمایند.

برخلاف تحقیقات کمی که میتنی بر فلسفه اثبات گرایی هستند و درصدد کشف یک حقیقت واحد و قابل اثبات هستند تحقیقات کیفی واقعیت ها را از زاویه دید افرادی که با پدیده های مختلف روبرو می شوند تبیین و توصیف می کنند. بنابراین طراحی پروپوزال به روش مرسوم در پژوهش های کمی و به خصوص از لحاظ تعداد مشارکت کنندگان، روش جمع آوری داده ها و سایر اعمال پژوهشگر و پیش بینی نوع یافته ها ممکن نیست. به همین دلیل چارچوب های قطعی را نمی توان برای فرم پیشنهاد طرح تحقیقات کیفی در نظر گرفت و نحوه نوشتن براساس روش پژوهش و فلسفه هدایت کننده آن متفاوت می باشد. اما برای سازماندهی بهتر ایده ها و اهداف محققین، بهتر است نکات اصلی که در یک تحقیق کیفی مد نظر قرار می گیرد در قالب چارچوبی مشخص گردد. به همین دلیل لازم است محققین محترمی که قصد ارسال پروپوزال تحقیق کیفی را دارند موارد زیر را

مورد عنایت قرار دهند:

۱. موضوع و زمینه پژوهش توضیح داده شود. در این قسمت باید اهمیت موضوع در رشته مورد بررسی تبیین گردد.
۲. در مورد قصد از انجام پژوهش و چگونگی علاقمندی محقق به موضوع توضیحاتی ارائه گردد.
۳. ممکن است موضوع مورد مطالعه و مشکل مطرح شده وسیع باشد اما باید به گونه ای خاص بر روی موضوع تمرکز کرد تا خواننده را به ضرورت انجام مطالعه متقاعد نمود.
۴. در مورد ضرورت انجام پژوهش به صورت کیفی توضیح داده شود. به روشنی بیان شود که چرا این پژوهش را نمی توان به صورت کمی و روش های معمول (غیرکیفی) انجام داد.
۵. جنبه جدید بودن موضوع بدین معنی است که مطالعه حاضر چه دانش ناب و اصیلی (original) را بر دانسته های قبلی می افزاید و چگونه مبنایی برای توسعه مفاهیم حاصله با روش های کمی و کیفی دیگر می باشد.
۶. سؤال پژوهش به طور واضح بیان گردد.

۷ متدولوژی تحقیق:

الف و ب- نوع مطالعه بر حسب اهداف یا سؤالات پژوهشی:

محل علامت	روش مطالعه	مواردی که الزاماً بایستی در روش اجرای طرح توضیح داده شود
	پدیدارشناسی (phenomenology)	جنبه مهم بودن پدیده مورد مطالعه، نحوه دسترسی به تجربه زنده مشارکت کنندگان، عرصه بررسی پدیده، روش و تحلیل نتایج (توصیفی، تفسیری)
	تئوری زمینه ای (grounded theory)	جنبه فرآیندی موضوع مورد بررسی، وابستگی فرآیند مورد بررسی به تجربیات انسانی، روش و تحلیل و تفسیر نتایج
	قوم نگاری (ethnography)	جنبه فرهنگی موضوع، معرفی جامعه مورد بررسی، نحوه حضور پژوهشگر در عرصه فرهنگ مورد بررسی، نوع داده ها و شواهدی که جمع آوری می شود.
	اقدام پژوهی (action research)	معرفی عرصه مورد بررسی، مشکل موجود در عرصه، معرفی مشارکت کنندگان در جمع آوری داده ها و انجام اقدام اصلاحی، نحوه تحلیل
	بررسی اسناد (textual analysis)	روش های دسترسی و تحلیل اسناد، نوع سندهای مورد بررسی، روش تجزیه و تحلیل داده های حاصله
	ابزارسازی	معرفی گروه مرجع و روش دسترسی به آنها، نوع ابزار حاصل از بررسی و روش تأمین روایی و پایایی ابزار
	تحلیل محتوای کیفی	رویکرد، نمونه گیری، واحد تحلیل و نحوه بررسی اعتبار نتایج (باورپذیری، وابستگی، انتقال پذیری، تائید پذیری) بیان شود.
	ترکیبی (mixed method)	در صورتیکه مطالعه از نوع Mixed-Method باشد، علاوه بر موارد ذکر شده در این پروپوزال، در بخش کمی مطالعه، از فرمت پروپوزال کمی استفاده گردد.
	بررسی موردی (case study)	نوع مطالعه : منفرد(single) اشتراکی (collective)، روش توصیف و تفسیر سیستم مورد بررسی
	سایر روش های کیفی	نام روش مورد استفاده روش دسترسی به داده های پژوهشی و روش تجزیه و تحلیل آنها

ج- شرح فلسفه هدایت کننده پژوهش یا پارادایم مطالعــه (مثــال Naturalistic, positivist, post positivist, ...) و ... ذکر گردد.

د-محیط پژوهش: معمولاً محیط طبیعی است و جایی است که شـرکت کننـدگان در آن قـرار دارنـد. در مـورد محیط پژوهش توضیح داده شود. محیط پژوهش در مطالعات کیفی از نظر تأثیر متقابل محیط و افراد اهمیت می یابد. توصیف محیط بیش از آنکه بر جنبه های فیزیکی و کمی متمرکـز باشـد بایـد شـامل موضـوعات فرهنگـی، اجتماعی و جمعیت شناختی باشد.

هـ) نتایج داده و مشخصات مشارکت کنندگان: در پژوهش کیفی، به نمونـه هـای پـژوهش شـرکت کننـده (participant) و در مطالعات اتنوگرافی (informant) اطلاق می شود. معیار ورود به مطالعه، علاوه بر داوطلـب بودن، توانایی قدرت بیان و داشتن تجربه از پدیده مورد نظر می باشد.

و- نمونه گیری و مشخصات شرکت کنندگان: (نمونه گیـری در مطالعـات کیفـی بـه صـورت غیرتصـادفی و هدفمند (sampling purposive) و یا نمونه گیری نظری صورت می گیرد. در برخی مطالعات که نمونه ها قابل شناسایی نیستند، از شیوه گلوله برفی(snow ball) استفاده نمود. نحوه انتخـاب مشـارکت کننـدگان و چگـونگی ورود محقق به محیط پژوهش و اهمیت ارتباط محقق با مشارکت کنندگان توضیحاتی ارائه گردد.

ز- روش انتخاب منابع داده:

ح- حجم منابع داده:معمولاحجم نمونه، وابسته به اشباع نظری داده ها است.

ط-روش جمع آوری داده ها: روش جمع آوری داده ها در مطالعـات کیفـی متفـاوت اسـت، انـواع مختلفـی از مصاحبه های نیمه ساختار (انفرادی-گروهی)، مصاحبه هـای بـاز تعـاملی، مصـاحبه هـای رسـمی و غیررسـمی، مشاهدات مشارکتی و غیرمشارکتی، مشاهدات ساختاریافته و نیمه‌ساختار بـه ویـژه در اتنـوگرافی و همچنـین در تحلیل محتوا و گراندد تئوری، یاداشت برداری در عرصه (field note)، بـه ویـژه در مطالعـات اتنـوگرافی، مـورد استفاده قرار می گیرد. محقق با توجه به نوع مطالعه کیفی باید روش جمع آوری داده هـا را بـه روشـنی توضـیح دهد). راهنمای مصاحبه پیوست گردد (نمونه هایی از سؤالات آغازین، نمونه هـایی از سـؤالات ادامـه، پیگیـری و کنکاشی.

ی-روش تحلیل و تفسیر داده ها: تقریباً در همه موارد، به طور همزمان یا با فاصله خیلی کم (حداکثر ۴۸ تـا ۷۲ ساعت) بعد از مصاحبه ، تجزیه و تحلیل داده ها آغاز و ادامه می یابد. کلیه مراحل از دست نویس کردن داده ها تا انتهای کار باید ذکر گردد. بهتر است توضیحی در مورد کدهای سطح یک، خوشـه هـا، طبقـات و چگـونگی

استخراج مضامین نیز در حد امکان داده شود. در صورت استفاده از نرم افزار برای مدیریت داده ها نام آن قید گردد.

ک-دقت علمی و اعتبار داده ها(rigor): در بخش دقت و اعتبار داده ها بهتر است به اقداماتی که برای دستیابی به اعتبار و نحوه اطمینان از قابلیت اعتماد یافته ها صورت می گیرد، اشاره شود. همچنین محقق باید سعی نماید تا روش های تحقیق به کار رفته در مطالعه به دقت و تفصیل بیان کند به گونه ای که خوانندگان طرح قادر به پیگیری فرآیند تحقیق باشند.

نحوه تأمین استحکام داده ها از نظر معیارهای مورد قبول (اعتبار، تأثیرپذیری، قابلیت انتقال و قابلیت وابستگی) به تفکیک تبیین گردد. اقدامات پیش بینی شده توسط محقق برای تأمین صحت و استحکام داده ها ذکر گردد و صرفاً به توضیح روش های موجود در منابع اکتفا نگردد.

ل-ملاحظات اخلاقی (ethical consideration): دو اصل مهم اخلاقی در این مطالعات رعایت می گردد: حفاظت از حقوق بیمار و محرمانه نگه داشتن داده ها. حق خروج از پژوهش برای هریک از شرکت کنندگان محفوظ بماند، زمان مصاحبه نیز بنا به تحمل بیماران تنظیم شود (برای مثال چنانچه یکی از شرکت کنندگان ضمن مصاحبه اظهار نماید که به دلیل احساس خستگی مایل به ادامه مصاحبه نیست، باید مصاحبه نیز خاتمه داده شود. شرکت در مطالعه می بایستی شرکت کنندگان را در معرض هیچگونه آسیب جسمی و یا روانی قرار ندهد (ممکن است برخی از شرکت کنندگان ضمن مصاحبه گریه نمایند، این موارد بایستی حتی الامکان پیش بینی و در رضایت نامه آگاهانه ذکر گردد)، تمامی داده ها، نوارهای صوتی، دست نوشته ها و یادداشت های عرصه به جای اسم شرکت کننده با یک کد عددی مشخص گردند (تنها جایی که نام شرکت کنندگان درج می گردد فرم های رضایت آگاهانه است که آن هم صرفاً در دسترس محقق قرار خواهد داشت)، نوارها پس از اتمام تحلیل و نگارش کامل مقاله پاک می گردند، رضایت نامه آگاهانه پیوست گردد.

۸- محدودیت ها: در قسمت محدودیت های اجرایی در زمینه مطالعاتی که در مورد موضوع مرور شده اند و سبب ایجاد پیش داشته های ذهنی محقق شده و ممکن است بر نحوه تجزیه و تحلیل داده ها تأثیر بگذارد توضیح داده شودو تجربیات شخصی و حرفه ای محقق که ممکن است بر یافته های پژوهش تأثیر بگذارد ذکر گردند. علاوه بر این هرگونه محدودیتی که پیش بینی می گردد محقق در حین مطالعه با آن مواجه شود و نحوه کاهش آنها ذکر گردد.

۹-منابع: بهتر است منابع با استفاده از نرم افزار end note نوشته شود. از روش منبع نویسی ونکوور استفاده گردد.

۱۰-ضمایم: مواردی مانند راهنمای مصاحبه، فرم رضایت آگاهانه و یا هرفرمی که به پیوست طرح می باشد در قسمت ضمایم توضیح داده شود.